

Märkuste ja ettepanekute tabel

Nr	Ettepaneku/märkuse sisu	JDM seisukohad/vastused
Eesti Kaubandus-Tööstuskoda		
1.	Ettepanek täpsustada eelnõu seletuskirjas, et müüja teavitamiskohustus (nii parandatavushinde kui ka lepingu eseme nõuetele vastavuse säilitamiseks vajalike varuosade kättesaadavuse, hinnangulise maksumuse ja tellimise korra ning parandus- ja hooldusjuhendi kättesaadavuse kohta ning parandamise piirangute kohta) on täidetud, kui ta edastab info, mis oli tootja poolt kirjalikult või muul püsival andmekandjal kättesaadavaks tehtud hiljemalt pakkumuse tegemise hetkel.	Arvestatud osaliselt. Kuigi seletuskirja kuuendal leheküljel on viide sellele, et parandatavushinne ei ole /.../ ettevõtja enda loodud kriteeriumite alusel antud hinnang, siis lisatakse sinna juurde ka täpsustus, et muu hulgas ei ole sellise parandatavushinde loomise või väljaarvutamise kohustus ettevõtjal. Küll aga ei ole võimalik täpsustada ega reguleerida, millisel viisil peab tootja olema teabe ettevõtjale edastanud. Direktiivi 2024/825 põhjenduses 34 on selgitatud, et kaubaliikide kohta tuleb esitada kauba parandatavuse hinne, nagu tootja on selle esitanud ja nagu on kindlaks määratud liidu tasandil. Ka muu, asja parandamist puudutava asjakohase teabe kohta (näiteks varuosade kättesaadavus) on direktiivi 2024/825 põhjenduses 35 selgitatud, et ettevõtjal tuleb see esitada, kui tootja on selle kättesaadavaks teinud , täpsustamata teabe kättesaadavaks tegemise viisi. Kuna direktiivi 2024/825 vastavad osad muudavad direktiivi 2011/83/EL, mis on täisharmoneeriv (artikkel 4), siis ei näe JDM võimalust tootja teabe esitamise ja/või kättesaadavaks tegemise viisi täpsustamiseks. Küll aga täpsustatakse seletuskirjas, et ettevõtjal on tarbijale sellise teabe esitamise kohustus, mille tootja oli talle esitanud või kättesaadavaks teinud hiljemalt pakkumuse tegemise hetkel. Direktiivi eesmärk ei ole panna ettevõtjale nn lepingujärgseid kohustusi ehk tarbijale peab olema edastatud selline tootja teave, mis oli ettevõtjale teada (tarbijaga sõlmitava) lepingu eelses etapis.
2.	Ettepanek täpsustada seletuskirjas, millal loetakse, et tootja on müüjale antud info edastanud. Samuti tuleks sätestada, et müüjal puudub kohustus tootjapoolset tooteinfot iseseisvalt juurde hankida, teha täiendavaid päringuid või kontrollida tootja esitatud andmete vastavust tegelikkusele.	Arvestatud osaliselt. Nagu ka esimese märkuse puhul, ei täpsusta direktiiv, kuna saab lugeda tootja poolse teabe edastatuks ja/või kättesaadavaks tehtuks. Seoses tootja poolse teavitamisega kasutab direktiiv erinevat sõnastust. Parandatavushinde peab ettevõtja tarbijale lepingueelse teabena teatavaks tegema nagu tootja on

parandatavushinde esitanud (direktiivi põhjenduse punkt 35). Ühtlustatud märgise, teave minimaalse uuenduste ajavahemiku kohta ja teavet paranduse kohta, mis on muu kui parandatavushinne, peavad ettevõtjad tarbijale teatavaks tegema siis, kui tootja on selle teabe kättesaadavaks teinud. Kättesaadavaks tegemise osas on direktiiv täpsustanud, et kauplejalt ei tohiks nõuda, et ta aktiivselt püüaks tootjalt sellist teavet saada, näiteks otsides tootepõhistelt veebisaitidelt (põhjenduste punkt 36). Sellele on seletuskirjas ka viidatud (lk 5) ja selgitatud, mida kättesaadavaks tegemine just ettevõtja seisukohalt tähendab. Küll aga ei ole parandatavushinde kohta direktiivis selgitatud, et kas ettevõtjal on kohustus see ise leida (näiteks toodete andmebaasist EPREL¹). Seda ei ole direktiivi 2024/825 täisharmoneeriva iseloomu tõttu võimalik ka täpsustada. Küll aga tuleneb delegeeritud määrusest (EL) 2023/1669, et iga nutitelefon või tahvelarvutiga peab tarnija² tagama, et sellega on kaasas trükitud määruse III lisa sätestatud vorm (nutitelefonide ja tahvelarvutite märgistus) ning et iga nutitelefon ja tahvelarvuti mudeli kohta tehakse edasimüüjatele kättesaadavaks III lisa kohase vormi ja sisuga elektrooniline märgis ning V lisa kohane elektrooniline tootekirjeldus. Kuna toote parandatavushinnet sisaldav info peab olema kas toote enda juures või elektrooniline märgis kättesaadavaks tehtud, viitab see asjaolule, et ettevõtjal ei ole kohustust seda omal initsiatiivil välja otsida. Vastav selgitus lisatakse ka eelnõu seletuskirja.

Direktiiv 2024/825 ei kohusta ettevõtjat tootjapoolset tooteinfot iseseisvalt juurde hankima, tegema täiendavaid päringuid või kontrollima tootja esitatud andmete vastavust tegelikkusele. Kui aga ettevõtja on juba teadlik tootja esitatud info ebaõigsusest, ei ole lubatav sellise teabe edastamine tarbijatele, sest see ei oleks kooskõlas tarbijakaitse eesmärkidega. JDM juhib tähelepanu ka kehtivale VÕS § 14¹ lg-le 2, mille kohaselt VÕS § 14¹ lõikes 1 sätestatu ei välista, et tarbijal võib olla VÕS § 14 lõike 2 tähenduses oluline äratuntav huvi ka muude kui käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud

¹ <https://eprel.ec.europa.eu/screen/home>

² Tarnija määruse (EL) 2017/1369 artikli 2 p 14 kohaselt on liidus asuv tootja, sellise tootja volitatud esindaja, kelle asukoht ei ole liidus, või importija, kes laseb toote liidu turule.

		asjaoludest teavitamise vastu. Kui selline äratuntav huvi on tuvastatav ja ettevõtja on teadlik, et tootja esitatud info tõele ei vasta, siis saab tarbija VÕS § 14 ¹ lg-le 2 tugineda. ³
3.	Ettepanek sätestada seletuskirjas selgelt, et müüja vastutab üksnes tootja poolt kättesaadavaks tehtud info korrektse edastamise eest lepingueelse teabe etapis ega kanna vastutust juhul, kui tootja poolt antud prognoosid (nt varuosade kättesaadavuse aeg) osutuvad hiljem tootjast tulenevatel põhjustel valeks.	Mittearvestatud. Direktiiv 2024/825 ei täpsusta ettevõtja kohustusi selle osas, et kas ta peab kontrollima tootja esitatud teabe jooksvat ajakohasust. Kuna vastava teabe esitamise kohustus on juhul, kui tootja on selle kättesaadavaks teinud ja ettevõtjal ei ole kohustust ise antud infot hankida (vt teise ettepaneku vastust), on ajakohase info edastamise kohustus JDM hinnangul eelkõige siiski tootjal. Küll aga ei ole tarbijakaitse eesmärkidega kooskõlas lubatav ettevõtja täielik tegevusetus (näiteks kui ettevõtja on ise teadlik, et tootja esitatud info ei vasta enam tõele, siis ei tohiks seda teavet ka tarbijatele edastada). Lisaks ei ole ettevõtja vastutus tarbija ees välistatud, kui tootja esitatud teave osutub valeks. Kui kaup ei vasta lepingu tingimustele ka selliste omaduste osas, milliste kohta edastas ettevõtjale teabe tootja, saab tarbija siiski kasutada õiguskaitsevahendeid ettevõtja (müüja) vastu. Sellist tõlgendust toetab ka varasem lepingueelse teabe esitamise loogika – kui näiteks tootja edastab ettevõtjale (müüjale) teabe lepingu esemeks oleva asja põhiomaduste kohta ning see teave osutub määraks, saab tarbija ettevõtjaga sõlmitud lepingu rikkumisele siiski tugineda. Ettevõtjal (müüjal) on omakorda tagasinõue tooja vastu VÕS § 228 lg 1 alusel.
4.	Ettepanek täpsustada seletuskirjas, et müüja kohustus piirub tootja poolt ametlikult kirjalikult kinnitatud tarkvarauuenduste perioodi avaldamisega ning müüja ei vastuta selle eest, kui tootja tarkvara arendamise ootamatult lõpetab. Samuti peab olema selge, et info tarkvarauuenduste kohta esitatakse müügihetke teadmiste põhjal ega vaja müüja poolt tagantjärele uuendamist juba müüdüd toodete osas.	Arvestatud osaliselt. Ettepanek on oma sisult sarnane eelmisega, vt kolmanda ettepaneku vastust. Ettevõtja (müüja) vastutuse seisukohalt on olukord samasugune, kuna tarbija saab tugineda lepingu rikkumisele ettevõtja (müüja) vastu. Küll aga lisatakse seletuskirja väljapakutud täpsustus, et info tarkvarauuenduste kohta esitatakse müügihetke teadmiste põhjal ega vaja müüja poolt tagantjärele uuendamist juba müüdüd toodete osas.
5.	Ettepanek eelnõus ja seletuskirjas selgelt rõhutada, et kui teave parandatavushinde kohta on esitatud määruses (EL) 2023/1669 kohaselt, siis loetakse ka eelnõus sätestatud teavitamiskohustus täidetuks	Arvestatud osaliselt. Eelnõu teksti ei ole võimalik vastavat viidet või märkust lisada, kuna direktiiv 2023/825 seda ette ei näe. Küll aga lisatakse viide ja selgitus

³ VÕS § 14¹ lõikega 2 samasisulist sätet ei ole aga selliste lepingute puhul, mille sõlmimiseks on võlaõigusseaduses sätestatud erireeglid (väljaspool äriruume sõlmitav leping, sidevahendi abil sõlmitud leping ja sidevahendi abil sõlmitud leping finantsteenuse osutamiseks, ehitise ajutise kasutamise leping, pikaajalise puhkusetootte leping või nende lepingute vahendusleping ja vahetussüsteemileping, tarbijakrediidileping, makseteenuse leping ja kindlustusleping).

	ning sellest normist ei tulene ettevõtjale täiendavaid kohustusi seoses tarbijate teavitamisega.	määruses (EL) 2023/1669 sätestatule eelnõu seletuskirja.
Eesti Infotehnoloogia ja Telekommunikatsiooni Liit		
6.	Ettepanek eelnõus ja seletuskirjas selgelt rõhutada, et kui teave parandatavushinde kohta on esitatud vastavalt ökodisaini nõuetele, loetakse ka eelnõus sätestatud teavitamiskohustus täidetuks ning sellest normist ei tulene ettevõtjale täiendavaid kohustusi seoses tarbijate teavitamisega.	Arvestatud. Kuues ja viies märkus on samasisulised. Seletuskirja lisatakse viide ja selgitus määruses (EL) 2023/1669 sätestatule.
7.	Ettepanek muuta eelnõu punktidega 3, 7 ja 11 võlaõigusseadusesse lisatavate sätete sõnastust selliselt, et nendest järelduks üheselt, et kogu teave esitatakse ühtlustatud teadet kasutades ning ettevõtja ei ole kohustatud täiendavat teavet esitama.	Mittearvestatud. Eelnõu punktide 3, 7 ja 11 allikas on eelkõige direktiivi 2024/852 artikli 2 lg 2 punkt a ning artikli 2 lg 3 punkt b (vt ka artikli 2 lg 5). Antud sätted viitavad nii ühtlustatud teatele kui ka sellele, mis teave ühtlustatud teates peab kajastatud olema ning need sätted tuleb üle võtta. JDM ei jaga seisukohta, et eelnõus viidatud sätetest on välja loetav täiendava teabe esitamise kohustus, sest VÕS § 14 ¹ lg 1 ¹ , § 48 lg 1 ¹ ja § 54 lg 1 ¹ teine lause kirjeldab selgelt ühtlustatud teate sisu (sätete teise lause sõnastus on „ <i>ühtlustatud teade peab olema</i> “). Lisaks sellele täpsustavad vastavalt ka VÕS § 14 ¹ lg 1 ² , § 48 lg 1 ² ja § 54 lg 1 ² , et ühtlustatud teate täpsemad nõuded tulevad komisjoni rakendusmäärusest (EL) 2025/1960. Seega on ühtlustatud teadet kasutatud viidatud normides samas kontekstis. Küll aga lisatakse seletuskirja veel eraldi täpsustus, et rakendusmäärusest (EL) 2025/1960 tuleneva ühtlustatud teate kasutamisega on täidetud ettevõtja teavitamiskohustus võlaõigusseaduses nimetatud teabe suhtes.
Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet		
8.	Ettepanek keskkonnahoidlike kättetoimetamisvõimaluste kirjeldamisel seletuskirjas täpsustada, et saadetiste ühendamise võimalusest teavitamist võidakse sageli kasutada selleks, et müüki suurendada, kutsudes tarbijaid tellimusele täiendavaid tooteid lisama. TTJA hinnangul võib selline teavitamine mõjuda hoopis tarbimist suurendavalt, mis ei ole kindlasti regulatsiooni eesmärk.	Arvestatud. Kuna direktiivi 2024/825 eesmärgid hõlmab muu hulgas tarbijate teadlikumate ostuotsuste edendamist, mis aitab kaasa kestlikumate tarbimisharjumuste tekkimisele, on märkus igati asjakohane. Võimaliku regulatsiooni kõrvalmõjuna on antud märkus välja toodud eelnõu seletuskirja mõjuanalüüsis.
9.	Eelnõu seletuskirja lehekülgedel 14, 16, 18, 19 ja 20 on esitatud väärtekoosseisuna viide võlaõigusseaduse (VÕS) §-le 74 ² . Juhime tähelepanu, et kõnealust sätet võlaõigusseaduses ei eksisteeri ning korrektne viide oleks tarbijakaitseaduse (TKS) §-le 74 ² .	Arvestatud. Seletuskirja lehekülgedele 14, 16, 18, 19 ja 20 vastav parandus tehtud.